

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 18. maj 2022.godine

BLIC- DOKTOR ZA ČETVORKE Prof. Filimonović iz "Narodnog fronta" za "Blic" otkriva koja je tajna multifetalnih trudnoća i kada se ANOMALIJE NAJRANIJE MOGU UOČITI

B92- Tiodorović o akutnom hepatitisu kod dece: Postoje prepostavke

DANAS- Institut za neonatologiju: Zahvalnice za majke-donorke mleka

DOKTOR ZA ČETVORKE Prof. Filimonović iz "Narodnog fronta" za "Blic" otkriva koja je tajna multifetalnih trudnoća i kada se ANOMALIJE NAJRANIJE MOGU UOČITI

Poslednjih dana, sa dolaskom na svet prvih srpskih četvorki začetih prirodnim putem, opet je u žiju javnosti dospeo čuveni prof. dr Dejan Filimonović, u narodu poznat kao "doktor za četvorke".

Četiri bebe u jednoj trudnoći su i u svetu prava retkost, a u Beogradu su nedavno u porodici Gaćeša rođene četvrte četvorke Srbije, a prve začete prirodnim putem.

U tri od četiri slučaja srpskih četvorki, trudnoće je vodio dr Filimonović, koji je za "Blic" govorio o svom tridesetrogodišnjem iskustvu i svim radostima, izazovima ali i poteškoćama koje nosi njegov posao.

Profesor Filimonović je specijalista ginekologije i akušerstva i subspecijalista perinatologije, sa 33 godine radnog iskustva. Načelnik je Odeljenja visokorizičnih trudnoća u GAK "Narodni front" i redovni profesor na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

- Već su skoro 33 godine kako sam na Klinici, pamtim po tome što sam rešenje dobio za prvi rođendan mog starijeg deteta, a perinatologijom se intezivno bavim oko 25-26 godina - priča za "Blic" prof. dr Filimonović.

S obzirom na višedecenijsko iskustvo dr Filimonovića, nije ni čudo što strahovi svih trudnica, koje imaju viskorizičnu trudnoću, nestaju kada dođu u kontakt s njim.

- Ja obično nastojim da roditelje, prvenstveno majke rasteretim u tim trenucima i onda kažem vi budite srećni i zadovoljni, mislite o trudnoći, a sve brige ostavite meni. Onda taj pristup deluje, a ja ustvari pokušavam da vratim poverenje u odnosu lekar-pacijent. Ja bih gugl zabranio, ne mislim bukvalno, ali bih ograničio pristup, jer ta "magijska tajna" između lekara i pacijenta se izgubila potpuno. Danas šta god koga muči, on prvo lek traži na guglu, ukuca simptome i on mu izbací dijagnozu, i šta će mu onda lekar.

Ja prosto pokušavam da mojim pacijentima ulijem poverenje i da budu sigurni da znam šta radim i da mi veruju. Problem je što se izgubila empatija i prvi korak ka uspešnom lečenju je uspostavljanje poverenja. Ovo posebno važi kada je reč o trudnoći. Trudnoća je prirodno stanje, ja sam tu samo da iskontrolišem i ispratim šta priroda radi, uz nekad neophodne intervencije - priča dr Filimonović.

Prirodne četvorke prava retkost

Četvorke su prava retkost, a začeće prirodnim putem dolazi na nekih 700.000 do 800.000 jednostrukih trudnoća, tako da je to prava retkost.

- Moram da naglasim da se u medicini multifetalne trudnoće, tj. one koje imaju više od jednog ploda smatraju patologijom, a četvorke su ekstra patologija i to nije svojstveno čoveku. Četvorke su specifične, jer je sve četiri puta rizičnije i komplikovanije. To su četiri ploda, koja u 29. nedelji mogu da imaju oko kilogram, pa puta četiri to je kao maltene jedna krupnija beba. Ogroman uspeh je "doterati" ih u trudnoći što dalje, da bismo imali što starije bebe koje će bolje proći i lakše podneti vanmaterični život.

- Ljudsko biće je najnezrelijе biće na svetu. Svaka beba prevremeno rođena, posebno u multifetalnim trudnoćama, nije sposobna da samostalno diše jer nema razvijena pluća, digestivni sistem nije dovoljno razvijen, sve su to rizici sa kojima se suočavamo. Kada sa četvorkama izguramo do 32. nedelje mi pevamo od sreće. Kad kažem mi, mislim na tim, jer iza toga svega ne стоји jedan čovek, već ceo razrađen sistem. I kada uspemo, kao što je slučaj sa subotičkim četvorkama, onda se mi zbližimo, toliko da mi šalju fotografije, jedni drugima čestitamo Nove godine, to nekako dođe kao prirodan tok događaja. Poslednje četvorke je kod mene uputila, baš majka četvorki iz Subotice, tako je Marija došla i počela je naša saradnja, dalje sve znate. Ona je jedna vrlo stabilna žena i čist primer kako poverenje dovede do pozitivnog ishoda - priča profesor Filimonović.

Vodenjak pukao na Veliki petak

- To je tek bila neverovatna situacija, Veliki petak svi praznuju, Marija zove da joj je pukao vodenjak (kod jednog ploda). Odjednom milion pitanja, da li je pustiti i žrtvovati jedan plod zarad tri ostala, da li je poroditi i onda smo doneli odluku da je porodimo carskim rezom, i evo bebe su dobro, nalaze se na Institutu za prevremeno rođenu decu, napreduju, nadamo se da će tako i ostati.

Anomalije ploda moguće uočiti već u 12. nedelji

Za slučaj Mirele Čavajde, koji potresa region, kada je saznala da joj je nerođeno dete bolesno, a da su joj u nekoliko državnih bolnica u Zagrebu rekli: "Žao nam je, ne možemo ništa uraditi, najbolje da odete za Sloveniju", dr Filimonović komentariše kao blago rečeno nehuman.

Kod Mirelinog ploda je utvrđeno da ima veliki tumor na mozgu i prognoze su bile da će ili umreti u utrobi ili se roditi sa teškim oboljenjima i "biti kao biljka", uprkos tome lekari nisu želeli da urade abortus.

- Društvo generalno skreće u desno, ne ulazeći u pojam vere i šta nam ona nalaže, ulazeći samo u medicinu i ono racionalno, zaključujemo da stav naših suseda po tom pitanju nije ispravan.

- Vrlo je komplikovano definisati šta je zdrav čovek šta je zdravo dete, ono što u ovom trenutku nije zdravo, možda za godinu dana može da se izleči. Evo upravo to se dešava sa SMA bebama, za čije stanje postoji lek, ali je nerealno skup. Postavlja se pitanje - da li zdrav život košta dva i po miliona i na to niko nema odgovor?!

- Mi imamo određen broj anomalija koje uočimo vrlo rano, od 11-12 nedelje, kada uočimo neke nepravilnosti, mi o tome obavestimo roditelje ali mi ne donosimo odluku. Dajemo savet, objašnjenje ali roditelji su ti koji odlučuju. Iako je vrlo diskutabilno da li je etički ili nije, absurdno je da vi zabranite majci abortus, ako znate da će beba da se rodi s teškim anomalijama, nesposobna za normalan život, vi produžavate agoniju tom biću, roditeljima, društvu i zajednici - ističe dr Filimonović.

- Ako pristanemo da budemo ginekolozi, onda je i abortus deo tog posla. Prigovor svesti je teško objašnjiv, ja lično se nosim mišlu što ne bih voleo da se desi meni, mojoj ženi, bližoj porodici, ne želim da se desi ni mojim pacijentima i nekako mislim da je to najpošteniji pristup.

- Uvek pacijentima saopštим kakvo je stanje, nije isto ako dete ima sitnu srčanu anomaliju, koja se ispravi jednom operacijom, ako dete ima srčanu manu za koju je potrebno pet operativnih intervencija i 500.000 evra za operacije u inostranstvu, a tek nije isto ako je po rođenju osuđeno na život kao biljka, nesvesno da uopšte postoji.

Slučaj u Hrvatskoj najgore licemerje

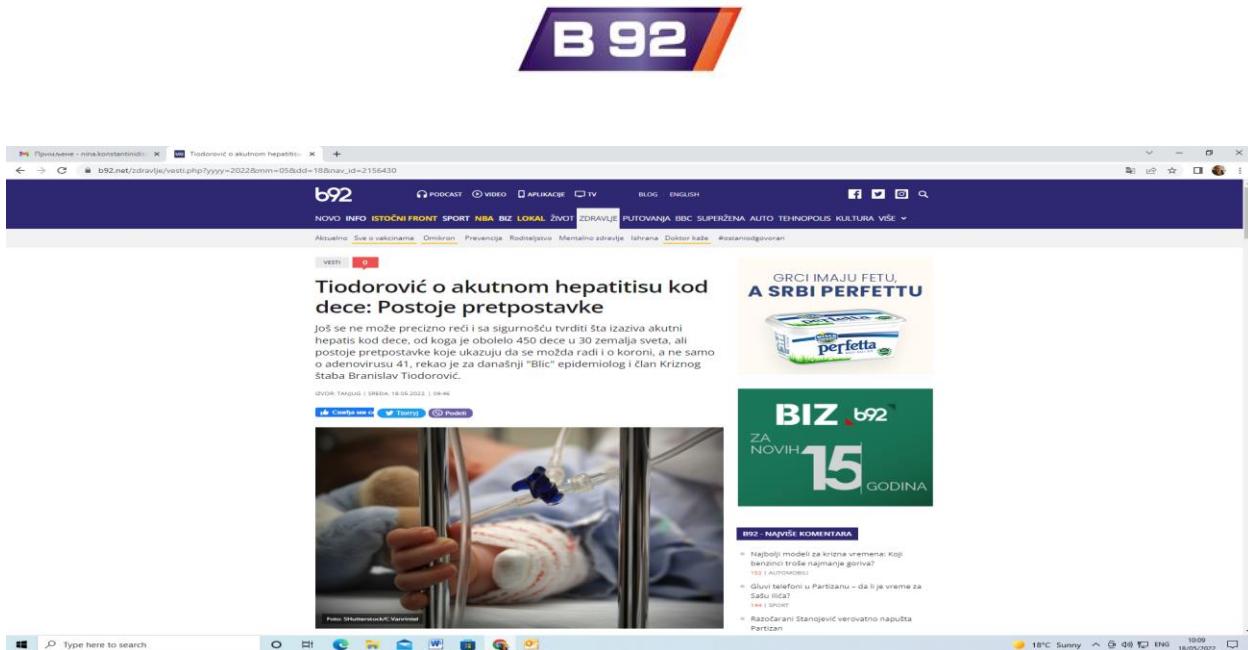
- Odluku o abortusu donosi majka, mi možemo da damo ili ne damo dozvolu, ali ne možemo da budemo licemeri, a ovo što se dešava u Hrvatskoj je najgore licemerje koje postoji. Vi imate mogućnost da radite fetocid i sad odjednom to niko ne zna da uradi u celoj državi, iako imam kolege koje rade tamo i znam da to nije istina što tvrde. Dovode ženu u očajnoj situaciji da ide u drugu državu, dignete region na noge i uzburkate kompletну masu, to je krajnje licemeran čin. Zamislite da je ona došla u Srbiju i potražila od nas pomoći i da smo mi pristali da uradimo abortus, koji su u Hrvatskoj na krajnje licemeran način odbili da urade, u svim njihovim medijima bi osvanuli naslovi - srpski lekari ubijaju hrvatsku nerođenu decu, tako da je to sve veoma diskutabilno jer je politika zašla u sve pore društva. Osim politike, uz dužno poštovanje prema crkvi i njoj nije mesto da se meša u medicinu.

- Imate jednu Poljsku, Argentinu, gde uopšte nemate pravo da uradite abortus, pod izgovorom da nije hrišćanski. Oni sa tom odlukom teraju ljudе u kriminal, žene dovode u situaciju da u 21. veku idu kod nekih baba i враčara da prekidaju trudnoću, dovodeći sopstveni život u opasnost - kaže dr Filimonović i ističe da je "apsolutno svestan da se njegove reči mnogima neće dopasti".

"Razvaljuju" od posla

- U toku prošle godine u GAK "Narodni front" je porođeno više od 8.500 hiljada žena, skoro 900.000 dece je rođeno, to je za 1.500 dece više u odnosu na prethodnu godinu. Mi nismo projektovani za toliki obim posla, Klinika nije predviđena za toliki broj porođaja, mogu bukvalno, narodski reći da "razvalujemo".

Profesor Filimonović ističe da ima tim sačinjen od mladih i sposobnih ljudi, a kao recept za uspeh ističe kontinuiran rad, praksu i neprestano učenje.

Todorović o akutnom hepatitisu kod dece: Postoje prepostavke

Još se ne može precizno reći i sa sigurnošću tvrditi šta izaziva akutni hepatis kod dece, od koga je obolelo 450 dece u 30 zemalja sveta, ali postoje prepostavke koje ukazuju da se možda radi i o koroni, a ne samo o adenovirusu 41, rekao je za današnji "Blic" epidemiolog i član Kriznog štaba Branislav Todorović.

Govoreći o misterioznom virusu, Todorović je naveo da naučnici nisu konkretno zauzeli stav o čemu se tačno radi, pa bi stoga valjalo sačekati sa konačnom dijagnozom.

On dalje objašnjava da, kada je misteriozni hepatitis u pitanju, niko nije ništa precizno rekao o uzročniku, ali svi negiraju vezu sa poznatim hepatitismima, jer su sva deca testirana na A,B,C,D, E tip.

Todorović kaže da nema mesta panici, ali da treba pratiti decu i održavati higijenu, kako ruku, tako i hrane i svega onoga sa čime su u kontaktu.

Takođe je istakao da ako su deca bila u kontaktu sa zaraženima kovidom, moraju se testirati.

"Što je mladi organizam, to može biti opasniji akutni hepatitis. Mi imamo jedno dete koje je otišlo u Italiju i dobro je što je to urađeno. Tamo je specijalna bolnica za bolesti jetre koja je usko specijalizovna", naglasio je Todorović.

On je poručio roditeljima da nema mesta panici, da je obolelo dete u Srbiji izuzetak, ali da svakako treba pratiti decu, kada je u pitanju kovid ili hepatitis.

Institut za neonatologiju: Zahvalnice za majke-donorke mleka

Institut za neonatologiju će, povodom 19. maja – Svetskog dana donacije humanog mleka dodeliti zahvalnice majkama-donorkama mleka, saopšteno je danas.

Dodata zahvalnica biće organizovana 19. maja u Tašmajdanskom parku u 10 sati, a lekari i medicinske sestre iskoristiće tu ceremoniju da pokušaju da zainteresuju što više žena, sadašnjih i budućih mama, da postanu donorke svog mleka, saopštio je Institut.

Prva srpska banka humanog mleka osnovana je u Institutu za neonatologiju 2009. godine i obezbeđuje donorsko mleko deci kojoj majčino mleko nije dostupno, čime im pruža najzdraviji i najprirodniji izvor ishrane, navode u Institut za neonatologiju.

Banke mleka su neprofitabilne organizacije za prikupljanje, ispitivanje, obradu, čuvanje i distribuciju humanog donorskog mleka i funkcionišu po jasno definisanim standardima (HMBANA, UKAMB).